

WYDANIE SPECJALNE

NR 124 | Luty 2025

ISSN 2450-422x

www.ochronasrodowiska.wip.pl

AKTUALNOŚCI OCHRONY ŚRODOWISKA

AKTUALNOŚCI PRAWNE – INTERPRETACJE – SPRAWOZDANIA

Temat numeru

Kompendium wiedzy na temat systemu kaucyjnego, który wejdzie w życie w 2025 roku

Systemy kaucyjne w prawie unijnym

Str. 4

Zasady działania systemów kaucyjnych w Unii Europejskiej określa PPWR (ang. *Packaging and Packaging Waste Regulation*), czyli rozporządzenie Parlamentu Europejskiego i Rady w sprawie opakowań i odpadów opakowaniowych, zmieniające rozporządzenie (UE) 2019/1020 i dyrektywę (UE) 2019/904 oraz uchylające dyrektywę 94/62/WE.

System kaucyjny w Polsce

Str. 9

Konieczność wprowadzenia w Polsce systemu kaucyjnego obejmującego wybrane rodzaje opakowań jest uzasadniana założeniami ROP oraz wymaganiami SUP.

JUŻ W KOLEJNYM NUMERZE:

- Skutki powodzi związane z ochroną środowiska

Strefa Czytelnika – korzystaj bezpłatnie z usług dla prenumeratorów

Serwis internetowy:

Wzory dokumentów, e-booki, webinary
i archiwalne treści na:
www.ochronasrodowiska.wip.pl

Pytanie do eksperta:

Wyślij pytanie na adres:
redakcja@ochronasrodowiska.wip.pl,
a odpowiedź otrzymasz na e-mail

Serwis e-letterowy:

aktualności i porady wysyłane
na Twój adres e-mail

SŁOWNICZEK

Dyrektywa Single Use Plastics (SUP) – te przepisy mają na celu zmniejszenie ilości i wpływu niektórych produktów z tworzyw sztucznych na środowisko. Zakłada ona m.in. zakaz sprzedaży jednorazowych produktów z tworzyw sztucznych oraz wprowadzenie opłat środowiskowych. Cel ustawy to niemal potrojenie poziomu selektywnego zbierania odpadów do 77% w 2025 roku i osiągnięcie 90% w 2029 roku, co będzie wymagać dostosowania działań polskich firm i wprowadzenia systemu kaucyjnego.

Organizacja odpowiedzialności producenta – podmiot prawny, który organizuje pod względem finansowym lub finansowym i operacyjnym wypełnianie obowiązków w zakresie rozszerzonej odpowiedzialności producenta w imieniu kilku producentów.

Opakowanie – wyrób, w tym wyrób bezzwrotny, wykonany z jakiegokolwiek materiału, przeznaczony do przechowywania, ochrony, przewozu, dostarczania lub prezentacji produktów, od surowców do towarów przetworzonych. Za opakowanie uważa się wyrób spełniający funkcje opakowania, który:

1. bez uszczerbku dla innych funkcji, jakie opakowanie może spełniać, z wyłączeniem wyrobu, którego wszystkie elementy są przeznaczone do wspólnego użycia, spożycia lub usunięcia, stanowiącego integralną część produktu oraz niezbędnego do przechowywania, utrzymywania lub zabezpieczania produktu w całym cyklu i okresie jego funkcjonowania;
2. jest wytworzony i przeznaczony do wypełniania w punkcie sprzedaży, a także wyrób jednorazowego użytku – sprzedany, wypełniony, wytworzony lub przeznaczony do wypełniania w punkcie sprzedaży.

Opakowaniem jest też część składowa opakowania oraz złączony z opakowaniem element pomocniczy, spełniający funkcje opakowania, z tym że element pomocniczy przyczepiony bezpośrednio lub przymocowany do produktu uważa się za opakowanie, z wyłączeniem elementu stanowiącego integralną część produktu, który jest przeznaczony do wspólnego użycia lub usunięcia. Wyróżnia się następujące kategorie opakowań:

- **opakowania jednostkowe** – służące do przekazywania produktu użytkownikowi w miejscu zakupu;
- **opakowania zbiorcze** – zawierające wielokrotność opakowań jednostkowych produktów, niezależnie od tego, czy są one przekazywane użytkownikowi, czy też służą zaopatrywaniu punktów sprzedaży i które można zdjąć z produktu bez naruszania cech produktu;
- **opakowania transportowe** – służące do transportu produktów w opakowaniach jednostkowych lub zbiorczych w celu zapobiegania uszkodzeniom produktów, z wyłączeniem kontenerów do transportu drogowego, kolejowego, wodnego lub lotniczego.

Projektowanie z myślą o recyklingu – projektowanie opakowań, w tym poszczególnych części składowych opakowania, z myślą o zapewnieniu ich zdolności do recyklingu w ramach najnowocześniejszych procesów zbierania, sortowania i recyklingu.

Rozszerzona odpowiedzialność producenta (ROP) – zestaw działań zobowiązujących producentów produktów wprowadzanych na rynek do ponoszenia finansowej lub finansowej i organizacyjnej odpowiedzialności za gospodarowanie nimi w całym cyklu życia produktu, czyli zarówno w okresie użytkowania, jak i gdy staje się on odpadem, w tym za selektywną zbiórkę, sortowanie i przetwarzanie. Obowiązek ten może również obejmować odpowiedzialność organizacyjną i odpowiedzialność za przyczynianie się do zapobiegania powstawaniu odpadów oraz do zwiększania przydatności produktów do ponownego użycia i recyklingu. Producenci mogą wypełniać obowiązki wynikające z systemu rozszerzonej odpowiedzialności producenta indywidualnie lub zbiorowo.

Rozporządzenie Packaging and Packaging Waste Regulation (PPWR) – rozporządzenie, którego głównymi założeniami jest redukcja ilości opakowań, ograniczenie niektórych ich typów i zakazanie stosowania szkodliwych substancji chemicznych (PFAS i BPA) w opakowaniach żywności.

Spis treści

Menedżer produktu: **Monika Doroś**
 Kierownik grupy tematycznej: **Piotr Szczygiel**
 Koordynator produkcji: **Mariusz Jezierski**
 Korekta: **Zespół**
 Projekt graficzny: **Magdalena Huta**
 Skład i łamanie: **Agnieszka Makowska**
 Drukarnia: **KRM Druk**
 ISSN: **2450-422x**
 Nakład: **600 egz.**
 Nr rejestrowy BDO: **000008579**
 © Copyright by Wiedza i Praktyka sp. z o.o.,
Warszawa 2025
 Wiedza i Praktyka sp. z o.o.
 03-918 Warszawa, ul. Łotewska 9a
 tel. 22 518 29 29, faks 22 617 60 10
 e-mail: cok@wip.pl
 NIP: 526-19-92-256
 Numer KRS: 0000098264
 – Sąd Rejonowy dla m.st. Warszawy,
 Sąd Gospodarczy XIII Wydział Gospodarczy
 Rejestrowy
 Wysokość kapitału zakładowego: 200.000 zł

Publikacja „Aktualności Ochrony Środowiska” chroniona jest prawem autorskim. Przedruk materiałów opublikowanych w publikacji „Aktualności Ochrony Środowiska” – bez zgody wydawcy – jest zabroniony. Zakaz nie dotyczy cytowania publikacji z powołaniem się na źródło. Niniejsza publikacja została przygotowana z zachowaniem najwyższej staranności i wykorzystaniem wysokich kwalifikacji, wiedzy i doświadczenia autorów oraz konsultantów. Zaproponowane w publikacji „Aktualności Ochrony Środowiska” wskazówki, porady i interpretacje dotyczą sytuacji typowych. Ich zastosowanie w konkretnym przypadku może wymagać dodatkowych, pogłębionych konsultacji. Publikowane rozwiązania nie mogą być traktowane jako oficjalne stanowisko organów i urzędów państwowych. W związku z tym redakcja nie może ponosić odpowiedzialności prawnej za zastosowanie zawartych w publikacji „Aktualności Ochrony Środowiska” wskazówek, przykładów, informacji itp. do konkretnych przypadków.

Informacje o prenumeracie:

tel.: 22 518 29 29
 faks: 22 617 60 10
www.formularze.wip.pl
 Czynne pon. – pt. w godz. 8.00–16.00
 Poza godzinami pracy można pozostawić wiadomość w skrzynce głosowej.

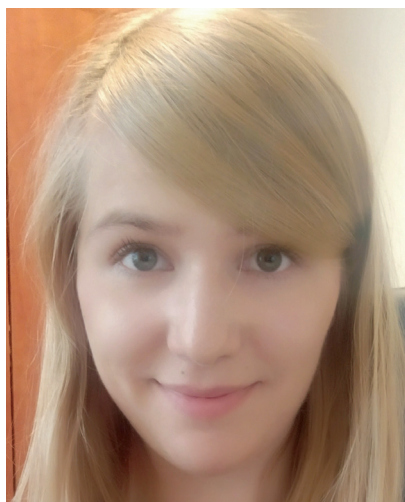
NASI EKSPERCI:

					
Aleksandra Gembora	Tomasz Kaler	Małgorzata Hain-Kotowska	Marta Leńniczuk	Norbert Szymkiewicz	Renata Brzozowska
absolwentka międzywydziałowych studiów ochrony środowiska	specjalista ds. ochrony środowiska; absolwent prawa specjalizujący się w prawie ochrony środowiska	specjalista ds. ochrony środowiska, pracownik urzędu marszałkowskiego, magister ochrony środowiska	specjalista z 15-letnim stażem na stanowisku inspektora ochrony środowiska	inspektor ds. bhp/ppoż. i ochrony środowiska	specjalista ds. ochrony środowiska, były pracownik urzędu marszałkowskiego

Temat numeru: Kompendium wiedzy na temat systemu kaucyjnego, który wejdzie w życie w 2025 roku

Koncepcja systemu kaucyjnego	3
Systemy kaucyjne w prawie unijnym	4
System kaucyjny a przepisy dotyczące SUP	6
Butelki jednorazowe w kontekście przepisów SUP	6
Oплата produktowa – jak się ją wylicza	8
System kaucyjny w Polsce	9
Podmiot reprezentujący w systemie kaucyjnym	11
Czym są punkty zbierania w systemie kaucyjnym	13
Jaka dokumentacja obowiązuje w systemie kaucyjnym	14
DPR i EDPR w systemie kaucyjnym	16
Uruchomienie systemu kaucyjnego	16

Artykuły przygotowywane do naszych numerów są opracowywane przez **najlepszych specjalistów i ekspertów z dziedziny ochrony środowiska**. Nasi autorzy mają nie tylko wiedzę teoretyczną, ale także są często wieloletnimi praktykami i potrafią zdobyte informacje wdrażać do codziennej działalności przedsiębiorstw.

MARTA HEBDA

redaktor naczelna

Marta Hebda

Napisz do naszego eksperta:

redakcja@ochronasrodowiska.wip.pl

System kaucyjny to system, w którym przy sprzedaży produktów w opakowaniach na napoje jednorazowego albo wielokrotnego użytku, będących napojami, pobiera się kaucję, która jest zwracana użytkownikowi końcowemu w momencie zwrotu odpowiednio opakowania objętego systemem kaucyjnym albo odpadu opakowaniowego powstałego z opakowania objętego systemem kaucyjnym. System ten ma zostać uruchomiony **1 października 2025 r.**

Ustawodawca zdecydował, że system kaucyjny jest najlepszym rozwiązaniem, aby osiągnąć cele związane ze zbieraniem i recyklingiem butelek PET. Z tego powodu znowelizowano ustawę opakowaniową i wprowadzono do niej przepisy dotyczące systemu kaucyjnego. Jak ma on wyglądać w Polsce? Sprawdź na **str. 9.**

Założeniem systemu jest, aby konsument mógł przekazać odpady opakowaniowe (butelki plastikowe i puszki) bądź opakowania (wielorazowe butelki szklane) możliwie blisko miejsca zamieszkania. Jaką rolę w tym zadaniu odegrają punkty zbierania, dowiesz się dzięki informacjom w tekście na **str. 13.**

System kaucyjny obejmuje wielu użytkowników – wprowadzających, jednostki handlowe i inne punkty odbioru, zbierających i przetwarzających odpady oraz podmioty reprezentujące. Każdy z uczestników jest zobowiązany do prowadzenia własnej dokumentacji. Więcej na temat tej dokumentacji przeczytasz na **str. 14.**

Korzystaj z e-biblioteki e-booków,

która jest dostępna na stronie:

www.ochronasrodowiska.wip.pl

Sprawdź!

Zachęcamy do odwiedzenia strony

www.ochronasrodowiska.wip.pl,

gdzie znajdziesz nie tylko archiwalne numery, ale często także dłuższe wersje artykułów.

Dostępne na stronie teksty to np.:

- Wniosek o wydanie pozwolenia na wytwarzanie odpadów – jak go przygotować krok po kroku;
- OZE i innowacyjne rozwiązania w kontekście tworzenia przewag ekologicznych przez firmy;
- W jaki sposób zrealizować przyłączenie do sieci wodociągowo-kanalizacyjnej.

Drogi Czytelniku,

czekamy na opinie na temat zmian wprowadzanych w publikacji. Zależy nam na Twoim zdaniu dotyczącym przydatności porad naszych ekspertów w codziennej pracy.

Każdą opinię przesłaną na adres:

redakcja@ochronasrodowiska.wip.pl nagrodzimy e-bookiem „**Jakie kary grożą za łamanie przepisów odpadowych**”.

Odpowiedzialność względem szkód poczynionych w środowisku regulują nie tylko szczegółowe ustawy, ale także Kodeks karny czy Kodeks wykroczeń. W e-booku znajdziesz szczegółowe informacje w tym zakresie skupiające się na łamaniu przepisów dotyczących gospodarowania odpadami.

Koncepcja systemu kaucyjnego

System kaucyjny jest jednym z elementów rozszerzonej odpowiedzialności producenta (ROP). ROP można definiować na różne sposoby, ale warto przytoczyć definicję wskazaną w Mapie drogowej GOZ, czyli dokumencie określającym ramy wdrażania w Polsce gospodarki obiegu zamkniętego. Jaka jest koncepcja systemu kaucyjnego?

ALEKSANDRA GEMBORA

absolwentka międzywydziałowych studiów ochrony środowiska, obecnie na stanowisku Head of Environmental Compliance w RLG Systems Polska sp. z o.o.

Zgodnie z Mapą drogową GOZ ROP to podejście, które zobowiązuje producenta do zebrania i zagospodarowania odpadów powstałych z takich samych produktów, jakie wprowadza na rynek. ROP stanowi realizację zasady „zanieczyszczający płaci”, będąc jednocześnie zachętą dla producenta do uwzględnienia całego cyklu życia surowca, z którego wytworzony jest jego produkt.

Zasada „zanieczyszczający płaci” jest dobrze ugruntowaną praktyką opisaną w ustawie Prawo ochrony środowiska. Zgodnie z art. 7 tej ustawy, kto powoduje zanieczyszczenie środowiska, ponosi koszty usunięcia skutków tego zanieczyszczenia. W kontekście producenta i wprowadzania produktów do obrotu zasada jest rozumiana jako poniesienie kosztów zagospodarowania odpadów powstających z wyrobów, które trafiły na rynek.

W mapie wskazano ponadto, że producent powinien już w fazie projektowania i produkcji użyć surowców i technologii oraz wprowadzić takie rozwiązania konstrukcyjne i użytkowe, które pozwolą na zebranie większej ilości odpadów oraz na poddanie jak największej ich części recyklingowi.

System ROP

Biorąc pod uwagę powyższe założenia, wprowadzono do polskiego prawa ustawową definicję *systemu rozszerzonej odpowiedzialności producenta*.

Zgodnie z art. 3 ust. 1 pkt 28a ustawy o odpadach, **system rozszerzonej odpowiedzialności producenta** to zestaw środków podjętych w celu zapewnienia, aby wprowadzający produkty, w tym produkty w opakowaniach, ponosili odpowiedzialność finansową albo odpowiedzialność finansową i organizacyjną na etapie cyklu życia produktu, gdy staje się on odpadem.

Zakres odpowiedzialności finansowej określa art. 22 ust. 2, według którego producent pokrywa koszty:

1. selektywnego zbierania odpadów powstałych

z produktów, a następnie ich transportu i przetwarzania oraz koszty niezbędne do realizacji innych celów i zadań, o których mowa w przepisach odrębnych, pomniejszone o przychody z ponownego użycia, ze sprzedaży materiałów pochodzących z przetwarzania tych odpadów, a w przypadku wprowadzenia systemu kaucyjnego – z nieodebranej kaucji;

2. informowania posiadaczy odpadów powstałych z produktów o środkach służących zapobieganiu powstawaniu odpadów, zakładach zajmujących się ponownym użyciem i przygotowaniem do ponownego użycia, systemach zbierania odpadów oraz o sposobach zapobiegania zaśmiecaniu;
3. gromadzenia danych dotyczących produktów wprowadzanych do obrotu oraz zbierania i przetwarzania odpadów powstałych z produktów, a także sprawozdawczości w tym zakresie.

Obowiązki producentów

W ustawie określono również następujące obowiązki producentów w ramach ROP, którzy:

1. nie ograniczają wykonywania obowiązków do przypadków, w których zbieranie i przetwarzanie odpadów przynosi największe zyski;
2. zapewniają odpowiednią dostępność systemu zbierania odpadów na obszarze, na którym wprowadzają produkty do obrotu;
3. mają środki finansowe i organizacyjne niezbędne do wykonywania obowiązków;
4. stosują mechanizmy samokontroli, w szczególności audyty, w zakresie:
  - a) zarządzania finansami przeznaczonymi na realizację obowiązków,
  - b) gromadzenia danych i sporządzania sprawozdań dotyczących produktów wprowadzanych do obrotu,
  - c) zbierania i przetwarzania odpadów powstałych z produktów,
  - d) udostępniania publicznie informacji o realizacji celów w zakresie gospodarowania odpadami.